Europski parlament
2014-2019

Dokument s plenarne sjednice

B8-0331/2017

15.5.2017

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Unije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o strategiji EU-a za Siriju
(2017/2654(RSP))

Victor Boştinaru, Elena Valenciano, Knut Fleckenstein, Neena Gill
u ime Kluba zastupnika S&D-a

B8-0331/2017

Rezolucija Europskog parlamenta o strategiji EU-a za Siriju
(2017/2654(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Siriji,

– uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije od 14. ožujka 2017. naslovljenu „Elementi strategije EU-a za Siriju” i zaključke Vijeća o Siriji od 3. travnja 2017., koji zajedno čine novu strategiju EU-a za Siriju,

– uzimajući u obzir konferenciju koju je sponzorirao EU od 4. i 5. travnja 2017. o sirijskom sukobu i njegovu utjecaju na regiju te na povezanu izjavu supredsjedatelja te konferencije,

– uzimajući u obzir izjavu, u ime EU-a, potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije od 6. travnja 2017. o navodnom kemijskom napadu u Idlibu (Sirija),

– uzimajući u obzir Priopćenje iz Ženeve od 30. lipnja 2012. i Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 2254 (2015),

– uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 1325 (2000) od 31. listopada 2000. o ženama, miru i sigurnosti,

– uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a 71/248 od 19. prosinca 2016. o međunarodnom, nepristranom i neovisnom mehanizmu za pomoć u istrazi i kaznenom progonu osoba odgovornih za najteže zločine prema međunarodnom pravu počinjene u Sirijskoj Arapskoj Republici nakon ožujka 2011.,

– uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,

A. budući da je EU u više navrata izjavio da se sirijski sukob ne može riješiti vojnim putem te da samo uključiva tranzicija predvođena Sirijom može okončati neprihvatljivu patnju sirijskoga naroda;

B. budući da je predsjednik Jean-Claude Juncker u svom govoru o stanju Unije u rujnu 2016. napomenuo da je potrebno razviti strategiju EU-a za Siriju; budući da je Parlament u listopadu pozvao potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije Federicu Mogherini da osigura da se nova strategija o Siriji usredotoči na olakšavanje postizanja političkog dogovora u Siriji te da uključuje nadzorne i provedbene mjere za bolje poštovanje obveza preuzetih u okviru Međunarodne skupine za potporu Siriji;

C. budući da je cilj strategije EU-a za Siriju prikazati način na koji EU može imati vidljiviju i učinkovitiju ulogu u doprinošenju trajnom političkom rješenju u Siriji unutar postojećeg okvira koji je dogovoren pri UN-u te podržati obnovu poslije isteka sporazuma, nakon što se uspostavi vjerodostojna tranzicija; budući da se, iako je jasno da obnova može započeti tek nakon postizanja političkog dogovora, napori za

ostvarenje pomirenja moraju početi ulagati bez odlaganja, a EU ih mora podržati kako bi se osigurala dugotrajna stabilnost; budući da je u tom kontekstu ključno utvrditi istinu, promicati odgovornost i tranzicijsko pravosuđe, kao i amnestiju;

D. budući da se primirje koje je stupilo na snagu 30. prosinca 2016. ne poštuje te da ga se nekoliko puta prekršilo, a zabilježeni su i veći incidenti, kao što je kemijski napad u Khan Sheikhounu koji je navodno počinio režim te bombaški napad na autobuse koji su prevozili evakuirane osobe iz opkoljenih gradova u blizini Alepa; budući da su u ovom brutalnom građanskom ratu meta bili civili, uključujući djecu, koji i dalje pate;

E. budući da ni mirovni pregovori u Ženevi kojima posreduje UN ni dodatni pregovori u Astani dosad nisu polučili konkretne rezultate; budući da su predstavnici sirijske oporbe obustavili svoje sudjelovanje u posljednjem krugu pregovora u Astani u znak prosvjeda protiv nastavka zračnih napada u područjima koja se nalaze pod nadzorom pobunjenika i sudjelovanja Irana; budući da su Rusija, Turska i Iran potpisali memorandum o uspostavi područjâ bez sukoba u Siriji, što sirijska oporba nije podržala;

F. budući da je EU dokazao svoju spremnost na pomoć u ublažavanju humanitarnih posljedica sukoba; budući da je u okviru Briselske konferencije o potpori budućnosti Sirije i regije dogovoren holistički pristup rješavanju sirijske krize s dodatnom financijskom potporom kako bi se odgovorilo na humanitarnu situaciju; budući da je situacija u zemlji i dalje kritična i da više od 13,5 milijuna osoba u Siriji treba pomoć, među kojima njih 4,7 milijuna živi u opkoljenim ili teško dostižnim područjima, a njih 6, 3 milijuna je raseljeno unutar zemlje;

1. pozdravlja strategiju EU-a za Siriju i ishod Briselske konferencije kojom su osigurane obveze u iznosu od 5,6 milijardi, uključujući 1,3 milijarde od EU-a, ujedno i najvećeg donatora u ovome sukobu; poziva sve sudionike da u potpunosti poštuju preuzete obveze i nastave pružati podršku u budućnosti;

2. snažno vjeruje da bi se EU trebao aktivnije uključiti i pojačati svoj važan financijski doprinos u razdoblju nakon sukoba kako bi imao važnu ulogu u pregovorima u okviru postojećeg okvira koji je dogovoren pri UN-u i kako bi osigurao političku tranziciju, razvijanjem posebne politike kojoj je cilj približiti uključene strane i pojačati napore u područjima u kojima Unija može imati dodanu vrijednost;

3. podržava ujedinjenost, suverenost, teritorijalnu cjelovitost i neovisnost Sirije te sirijskom narodu želi demokratsku budućnost; cijeni trenutne napore potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice, da uspostavi kontakte s ključnim akterima u regiji kako bi se osigurala politička tranzicija te pomirenje i obnova nakon sukoba; ponavlja svoje stajalište o tome da je jedino rješenje za uspostavu mira u zemlji politički proces pod vodstvom Sirije koji će dovesti do slobodnih i pravednih izbora čiju će provedbu olakšati i nadzirati UN te koji će se održati na temelju novog ustava;

4. poziva sve strane da poštuju primirje, da bez odlaganja prestanu ciljano napadati civile, da ne poduzimaju ništa što može imati negativan učinak na mirovne napore;

5. najsnažnije osuđuje zlodjela i rašireno kršenje ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava koje provode režim uz pomoć Rusije i paravojnih postrojbi koje podupire Iran te kršenje ljudskih prava i povrede međunarodnog prava koje provode

nedržavne oružane skupine, posebice ISIL/Daiš i druge džihadističke skupine; ponovno poziva Vijeće sigurnosti UN-a da te ratne zločine uputi na Međunarodni kazneni sud te ističe svoj stav o tome da osobe odgovorne za kršenje međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava o ljudskim pravima moraju odgovarati; potiče sve države da u rješavanju problema nekažnjavanja primjene načela opće nadležnosti i pozdravlja korake koje su u tom cilju ostvarile brojne države članice EU-a;

6. bezuvjetno osuđuje sve kemijske napade, uključujući one nedavno počinjene u gradu Khan Sheikhounu i ističe potrebu za provođenjem potpune i nepristrane istrage te za preuzimanjem odgovornosti; pozdravlja odluku Opće skupštine UN-a o uspostavljanju međunarodnog, nepristranog i neovisnog mehanizma za pomoć u istrazi i kaznenom progonu osoba odgovornih za najteže zločine prema međunarodnom pravu počinjene u Siriji nakon ožujka 2011.; s druge strane, žali zbog toga što Vijeće sigurnosti UN-a zbog još jednog veta koji je uložila Rusija nije usvojilo rezoluciju kojom osuđuje kemijski napad na Khan Sheikhoun; naglašava obvezu Sirije da poštuje preporuke službenog putovanja radi utvrđivanja činjenica Organizacije za zabranu kemijskog oružja (OPCW) i zajedničkog istražnog mehanizma Organizacije Ujedinjenih naroda za zabranu kemijskog oružja i to na način da omogući trenutni i neograničen pristup svakoj lokaciji te prizna pravo na pregled svake lokacije;

7. poziva Rusku Federaciju i Islamsku Republiku Iran da iskoriste svoj utjecaj na sirijski režim kako bi on prihvatio i aktivno provodio razumno kompromisno rješenje kojim će se okončati građanski rat i utrti put ka uključivoj i istinskoj tranziciji; poziva EU i njegove države članice da nastave podržavati umjerenu oporbu te identificirati i izolirati radikalizirane elemente uz istovremeno promicanje pomirbe; potiče članove Visokog odbora za pregovore da nastave sudjelovati u pregovorima koji se u Ženevi odvijaju posredstvom UN-a;

8. prima na znanje nedavno potpisan memorandum o uspostavi područjâ bez sukoba u Siriji i podržava namjeru da se učvrsti primirje, zaustavi prelijetanje zračnih snaga režima preko područjâ bez sukoba i stvore uvjeti za pristup humanitarne i liječničke pomoći, za povrat raseljenih civila domovima i za obnovu oštećene infrastrukture; ističe, međutim, zabrinutosti oporbe u vezi s time da bi sporazum mogao dovesti do uspostave područjâ utjecaja i podjele Sirije; naglašava važnost uklanjanja svih nejasnoća u odnosu na skupine koje nisu obuhvaćene primirjem i poziva sve strane, uključujući Tursku, da osiguraju da se memorandumom ne olakšavaju napadi na snage umjerene oporbe ili one koje se bore na strani međunarodne koalicije protiv ISIS-a/Daiša; ističe da je potrebno osigurati nadzor provedbe na međunarodnoj razini i podržava veću uključenost UN-a, pa i u nadzor pristupa humanitarne pomoći;

9. smatra da bi se strategijom EU-a trebalo preispitati i aspekte borbe protiv ISIS-a/Daiša i drugih terorističkih organizacija s popisa UN-a te pritom istaknuti i naglasiti političke i socioekonomske dubinske razloge koji su olakšali širenje terorizma te odrediti konkretne mjere za borbu protiv istog; nadalje smatra da bi trebalo detaljnije objasniti načine na koje je moguće doprinijeti očuvanju etničke i vjerske raznolikosti kao i raznolikosti vjeroispovijesti;

10. podsjeća da su rana uspostava mjera za izgradnju povjerenja, uključujući u potpunosti neometan pristup humanitarnoj pomoći diljem Sirije, pružanje osnovnih javnih usluga

(struja, voda, zdravstvena skrb), kraj opsade gradova i oslobađanje zatvorenika i talaca od ključne važnosti; pozdravlja sporazum između sirijske vlade i pobunjeničkih skupina o dopuštanju evakuacije četiriju gradova pod opsadom; potiče sve strane da podrže i olakšaju usvajanje sveobuhvatnog sporazuma o mjerama za izgradnju povjerenja;

11. iskazuje zadovoljstvo jer je uloga civilnog društva, uključujući organizacije žena, priznata kao ključan dio trajnog rješenja; podsjeća na činjenicu da EU mora promicati i olakšati odgovarajuće uključivanje civilnog društva i žena u mirovni postupak ili savjetovanje s njima, u skladu sa sveobuhvatnim pristupom provedbi rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a br. 1325 i 1820 o ženama, miru i sigurnosti na razini EU-a; ustraje na tome da se u novi ustav Sirije uključe ljudska prava žena;

12. sa žaljenjem primjećuje da je u pogledu socijalnog i ekonomskog razvoja razorni građanski rat zemlju desetljećima unazadio te milijune građana otjerao u nezaposlenost i siromaštvo, a prouzrokovao je i golemo uništenje zdravstvenih i obrazovnih usluga te široku raseljenost Sirijaca, kao i odljev mozgova; stoga ističe važnost povećanja nehumanitarne pomoći kojoj je cilj ojačati otpornost naroda unutar Sirije i ponovno pokrenuti ekonomiju; nadalje smatra da je potrebno, čim se sukob okonča, osigurati poticaje za povratak kvalificiranih sirijskih izbjeglica kako bi i oni dali svoj doprinos obnovi;

13. u potpunosti podržava cilj inicijative za očuvanje generacije djece u Siriji i u regiji te poziva na ulaganje dodatnih napora kako bi se svu djecu izbjeglice i ranjivu djecu u zajednicama domaćinima uspjelo smjestiti u kvalitetne obrazovne sustave s jednakim pristupom djevojčicama i dječacima; ističe da je potrebno priznati mahom neformalno obrazovanje dobiveno u izbjegličkim kampovima te podržati psihološku rehabilitaciju te traumatizirane djece;

14. smatra da EU mora započeti razvijati konkretan plan sudjelovanja u obnovi Sirije i na uključiv način nastojati udružiti snage s glavnim međunarodnim organizacijama i financijskim institucijama, kao i regionalnim te lokalnim sudionicima; u tom pogledu podržava politički dijalog u okviru regionalne inicijative EU-a o budućnosti Sirije koji potpredsjednica Komisije / Visoka predstavnica vodi s ključnim sudionicima iz regije; ističe, međutim, važnost toga da proces poslijeratne obnove pripada samim Sirijcima;

15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica Europske unije, Ujedinjenim narodima, članovima Međunarodne skupine za potporu Siriji te svim stranama uključenima u sukob.